

12 | Dubbele achternaam

De Kamer besloot dinsdag dat kinderen binnenkort de achternamen van beide ouders kunnen krijgen. Bij uitzondering gebeurde dat laatste al, maar voor genealogen is het een crime.

Steenbakker Morilyon Loijzen, aangenaam

L. Vogelaar

„Du Marchie”, zeiden de mensen, maar zelf noemde de oud gereformeerde predikant zich Van Voorthuysen. Dubbele achternamen zijn niet nieuw. Feitelijk stelt de Tweede Kamer voor het gebruik in ere te herstellen.

Henrikus van Voorthuysen trouwde met Margaretha du Marchie Sarvaas. Hun kind – de grootvader van de predikant –

werd Evert du Marchie van Voorthuysen genoemd. Zonder Sarvaas. Evert trouwde met Adolphine Julie Wttewaall van Stoetwegen. Hun kinderen kregen niet de familienaam van hun moeder. Een constructie als Henrick Evert Jules Ferdinand Wttewaall van Stoetwegen du Marchie van Voorthuysen zou voor ademnood hebben gezorgd.

Het gebeurde vaker dat moeders familienaam als eerste of tweede achternaam werd gehanteerd. Als eerbetoon, of om moeders familienaam voor uitsterven te behoeden, of misschien uit trots. Lambertus Corstius en Immetje Catharina Brandt kregen in 1833

een zoon, Melchior. Die wilde ook de familienaam van zijn moeder dragen. Op 22 februari 1877 werd bij Koninklijk Besluit vastgelegd

Alle Latijns-Amerikanen hebben moeders naam als tweede achternaam

dat „hij zich met zijne wettige nakomelingen voortaan zal mogen noemen en teekenen Brandt Corstius.”

Ene Morilyon voegde daar de achternaam Loijzen aan toe. In 1830 kwam er nóg een naam bij. De zoon van ds. P. Morilyon Loijzen heette dan ook ds. J. E. Steenbakker Morilyon Loijzen.

Het was niet altijd moeders achternaam die werd toegevoegd. Nakomelingen van Michiel de Ruyter besloten in 1813 de naam van hun beroemde voorvader te conserveren. Sindsdien heet hun familie De Ruyter de Wildt.

Ds. J. W. Kersten, predikant in de Gereformeerde Gemeenten, had geen dubbele achternaam. De achternaam van zijn moeder, Wisse, had hij als tweede doopnaam meegekregen. Dat was wel

gemakkelijk toen hij in een omgeving kwam waar men het niet zo op zijn vader had. Hij stelde zich daar voor als Jan Wisse, en dat was naar waarheid gesproken.

Het CBG Centrum voor familiegeschiedenis in Den Haag heeft geen cijfers paraat over het aantal niet-adellijke families met een dubbele naam. Tot die groep behoren overigens ook veel Spanjaarden en Iraniërs die zich vrij recent in Nederland hebben gevestigd. Wat nu in Nederland wordt voorgesteld, is in het buitenland soms de norm: alle Latijns-Amerikanen hebben de familienaam van hun moeder als tweede achternaam.

Kinderen kunnen straks de achternaam van beide ouders krijgen. Foto: de stamboom van de Nassaus in de toren van de Dillenburg (D.). beeld RD, Henk Visscher

Christelijke partijen tegen dubbele naam

Redactie politiek

DEN HAAG. De christelijke partijen vinden één achternaam voor een kind genoeg. Ze stemden dinsdag tegen de motie om het mogelijk te maken dat kinderen de achternaam van beide ouders kunnen krijgen.

Kees van der Staaij (SGP) vindt het voorstel „verwarrend en overbodig.” Hij ziet geen reden om „de goede tradities die we hebben rondom naamgeving” aan te passen. Hij stelt dat het voorstel bijdraagt aan verdere chaos van het familierecht en vindt het niet nodig om alles wat mensen willen juridisch vast te leggen. „Iedereen moet alles maar naar eigen kleur en smaak in kunnen vullen.”

Het heersende gelijkheidsdenken ligt ten grondslag aan de wens om een kind een dubbele achternaam te geven, vindt de SGP'er. „De angst heerst dat een van de ouders tekort wordt gedaan door een achternaam niet aan een kind door te kunnen geven.”

Ook de ChristenUnie en het CDA stemden tegen de door D66 ingediende motie, die door 87 voorstemmers werd ondersteund.

Dubbele achternaam vergt meer creativiteit genealoog

Mirjam Roukema

Als het aan de Tweede Kamer ligt, mogen ouders hun kinderen straks een dubbele achternaam geven: de familienaam van zowel de vader als de moeder. Is gedegen stamboomonderzoek straks nog mogelijk?

Het maakt ons werk een stuk lastiger”, reageert erfachtelijk genealoog Klaas Zondervan (37). Hij is eigenaar van de website erfgenamenonderzoek.nl

en verricht genealogisch onderzoek voor onder meer advocaten en notarissen.

Enorme klus

„Een wetwijziging lijkt mij niet nodig. Alles werkt op dit moment, waarom zouden we dan iets moeten veranderen?” Volgens de deskundige kan het voor genealogen een „enorme klus” worden om verwantschap aan te tonen, als kinderen straks de achternaam van zowel vader als moeder dragen. „De achternaam van een persoon kan onderzoekers op het verkeerde spoor zetten. De kans bestaat dat ze verbanden leggen die er niet zijn of juist verbanden over het hoofd zien. Daarmee ko-

men ze vervolgens niet goed uit.”

Het mogen aannemen van een dubbele achternaam heeft grote consequenties. Stel dat Piet Jansen en Maria Klaassen een dochter Eva krijgen. Zij kan Eva Jansen, Eva Klaassen of Eva Jansen Klaassen (en andersom) heten. Wordt het de dubbele optie en krijgt Eva vervolgens een zoon Vincent met Robert Keizer Harskamp, dan kunnen de ouders hem Vincent Jansen, Vincent Klaassen, Vincent Keizer, Vincent Harskamp, Vincent Jansen Keizer, Vincent Klaassen Harskamp en alle andere combinaties van hun eigen achternamen geven.

Zondervan verwacht dat een nieuw systeem met dubbele ach-

ternamen „verwarrend” werkt. Voor genealogen, maar ook voor instanties als de Belastingdienst of de Burgerlijke Stand. „Ik heb begrepen dat iemand bij het trouwen de keuze heeft om een van de namen te behouden en de andere weg te strepen. Op papier lijkt het dan of persoon 1 verdwijnt en persoon 2 daarvoor in de plaats komt.”

DNA

Volgens Zondervan blijft stamboomonderzoek ook met de samengestelde achternamen mogelijk. „Als je weet wie de ouders van een bepaald persoon zijn, kun je een onderzoek naar vaders- en moederskant uitvoe-

ren. Met een geboortakte en een persoonskaart heb je alle informatie die nodig is voor het maken van een stamboom. Onderzoek zal alleen meer creativiteit vergen dan voorheen.”

Moeten we in de toekomst noodgedwongen naar een andere manier om mensen te registreren, bijvoorbeeld via een DNA-databank? Zondervan voelt daar niets voor. „DNA wordt al gebruikt bij genealogisch onderzoek, bijvoorbeeld door het platform MyHeritage (waar particulieren tegen betaling een DNA-test kunnen doen, MR). Maar ik ben geen voorstander van een algemene databank. Dat vind ik een inbreuk op onze privacy.”